

**Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра приватного та соціального права**

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

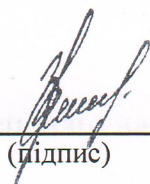
**Актуальні проблеми теорії права
(вибірковий)**

Реалізується в межах освітньо-наукової програми: **Право**
(назва)

за спеціальністю: **081 Право**
(шифр, назва)

на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

Розробник:

(підпис)

С.І. Запара, д.ю.н., професор

(прізвище, ініціали)

(вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри <u>Приватного та соціального права</u> (назва кафедри)	протокол від <u>15.09</u> 2021 р. № <u>1</u>
	Завідувач кафедри (підпис) М. Ю. Кузнєцова (прізвище, ініціали)

Погоджено:

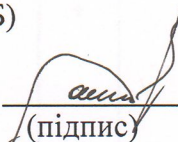
Гарант освітньої програми

(підпис)

І.В. Арістова

(ПІБ)

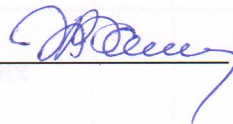
Декан факультету, де реалізується освітня програма

(підпис)

О.В. Роговенко

(ПІБ)

Завідувач відділу аспірантури та докторантури

(підпис)

М.В. Костель

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

М.Ю. Кузнєцова
(ПІБ)

Ю.О. Котвяковський
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації

(підпис)

(Бедущина Р.О.)
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата:

30.09

2021 р.

Рецензенти:

© СНАУ, 2021 рік

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Актуальні проблеми теорії права			
2.	Факультет/кафедра	Юридичний факультет / Кафедра приватного та соціального права			
3.	Статус ОК	Вибірковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)				
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	ОНП - Право Спеціальність - 081 «Право»			
6.	Рівень НРК	8 рівень			
7.	Семестр та тривалість вивчення	4 семестр, 10 тижнів			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
	Денна форма навчання	20	30		100
	Заочна форма навчання	6	4		140
10.	Мова навчання	українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Запара Світлана Іванівна, - д.ю.н., професор			
11.1	Контактна інформація	Запара Світлана Іванівна , кабінет 109 г Ел. адреса: Zарага2007@икг.рел			
12.	Загальний опис освітнього компонента	<p>Актуальні проблеми теорії права- курс, покликаний сформулювати у здобувачів знання щодо актуальних питань правового регулювання суспільних відносин, сучасних підходів до розуміння права та правоутворення, реалізації права та механізмів правозастосування, забезпечення та захисту прав людини, використання загальнотеоретичного категоріального апарату юриспруденції в юридичній освіті та професійній діяльності.</p> <p>Окрім того курс формує у здобувачів розуміння актуальних проблем, сутності права, специфіки системи, принципів та норм права, структуру правової системи та зв'язки між її основними елементами, особливості основних правових сімей. Курс орієнтує здобувача на сучасне розуміння права, яке гарантує межі свободи, сприяє попередженню конфліктів, уможливорює гідний вільний</p>			

розвиток людини, існування та функціонування суспільства.

Отримані знання та спеціальні фахові компетенції за освітнім компонентом сприяють забезпеченню наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1. Вільно володіти державною та достатньо, для професійного представлення результатів наукових досліджень, іноземною мовами.

ПРН 2. Володіти методологічним інструментарієм проведення наукових досліджень зі спеціальності 081 «Право», керуючись принципами академічної доброчесності та наукової етики.

ПРН 3. Генерувати власні ідеї, приймати обґрунтовані рішення, розуміти та визначати мету власного наукового дослідження.

ПРН 8. Уміти проводити критичний аналіз, оцінку та синтез нових наукових положень, ідей у юридичній сфері, використовувати юридичну термінологію, юридичну техніку при підготовці й аналізі правових актів, правничих документів.

ПРН 10. Формулювати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що мають розширювати та поглиблювати стан наукових досліджень за спеціальністю 081 «Право» застосовуючи традиційні й інноваційні методи, прийоми та правові засоби.

ПРН 11. Аналізувати сучасні наукові праці, виявляючи дискусійні та мало досліджені питання з права. Розбудовувати правові моделі та перевіряти їх адекватність.

ПРН 16. Мати ґрунтовні знання предметної області та розуміння професії, знати фундаментальні праці провідних вітчизняних і зарубіжних вчених з права за обраним напрямом досліджень, вміти використовувати у професійній практиці на підприємствах аграрного, земельного, екологічного сектору, місцевих органах публічної адміністрації, закладах вищої освіти тощо.

ПРН 17. Системно мислити, ініціювати, організовувати та проводити комплексні дослідження з права, які приводять до отримання нових знань.

ПРН 18. Розуміти шляхи впровадження результатів наукових досліджень з права у виробництво/практику в аграрній, земельній, екологічній сферах, у місцевих органах публічної адміністрації; навчальний процес і науку.

ПРН 21. Виявляти знання та розуміння цілей сталого розвитку ООН (насамперед сталий розвиток міст і громад (у тому числі, екологічної стійкості), захист екосистем суші, як засобу протидії кліматичним змінам, скорочення нерівності, якісна освіта), а також застосовувати їх у процесі виконання міжнародних проектів у контексті правової підтримки стимулювання інновацій, підприємництва у аграрній сфері, збереження навколишнього середовища й Національного плану дій переходу України до сталого розвитку.

		ПРН 26. Готувати проекти локальних нормативно-правових актів, практичні заняття задля впровадження ідеї, що освіта є одним із найпотужніших і перевірених засобів сталого розвитку, ліквідування нерівності сільських районів у порівнянні з міськими.
13.	Мета освітнього компонента	Засвоєння здобувачами комплексу знань щодо актуальних проблем теорії права, компетентностей щодо використання загальнотеоретичного категоріального апарату юриспруденції в юридичній освіті та професійній діяльності.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	<ol style="list-style-type: none"> 1. Освітній компонент базується на вивченні таких освітніх компонентів як: Філософія науки, Методологія сучасного правознавства, Сучасні тенденції юридичної науки в умовах сталого розвитку 2. Освітній компонент є основою для подальших наукових досліджень у різних сферах права.
15.	Політика академічної доброчесності	<p>Політика академічної доброчесності під час викладання курсу «Актуальні проблеми теорії права» послуговується принципам, визначеним Законом України «Про освіту», Кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ, іншим локальним актам (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету БйрзУ/зпаи.егїи.иа/уМгїїІ-гаБегресБеппуа-уакозїї-о8УПї/2аБє2ресБеппуа-уако8її-о8УПї/акадешїсБпа-доБгосБє8пї8ї/).</p> <p>Оволодіння здобувачами знань з курсу має відбуватись із дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права; містити посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; містити достовірну інформацію про результати власної наукової діяльності, використані методики досліджень. Недопустимим під час навчання (згідно ст. ч. 4 ст. 42 Закону України «Про вищу освіту»), є використання здобувачами:</p> <p><i>академічного плагіату</i> - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;</p> <p><i>самоплагіату</i> - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;</p> <p><i>фабрикації</i> - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;</p> <p><i>фальсифікації</i> - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи</p>

		<p>наукових досліджень;</p> <p><i>списування</i> - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;</p> <p><i>обману</i> - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;</p> <p><i>хабарництва</i> - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;</p> <p><i>вплив у будь-якій формі</i> (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.</p> <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, як: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження освітнього курсу; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.</p>
16.	Посилання на курс у Моогіе	Бйр8://сгп.8паи.егїи.иа/шоогїе/соиг8е/

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Осінній семестр

Тема. Перелік питань, щоб уділити розглянути в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література ¹	
	Аудиторна робота	Само- стійна робота			
	Лк	П.з / семі н. з	Лаб. з.		
<p><i>ТЕМА 1. ВСТУП. ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ПРАВОРОЗУМІННЯ</i></p> <p>1.1. Вступ до курсу. 1.2. Чинники, що впливають на плюралізм праворозуміння 1.3. «Праворозуміння» як явище 1.4. Типологія праворозуміння та її критерії 1.5. Синтез основних типів праворозуміння чи їх надбань 1.6. Плюралізм типів праворозуміння та світова юридична практика 1.7. Проблема визначення права</p>	2/2	2		10/14	1-10, 14, 19, 21, 37-38
<p><i>ТЕМА 2. ПРАВОВІ ЦІННОСТІ. ПРИНЦИПИ ПРАВА</i></p> <p>2.1. Людина як творець, орієнтир і адресат права 2.2. Еволюція прав людини. Покоління прав людини. 2.3. Міжнародні і європейські стандарти прав людини та їх вплив на правовий статус особистості поступальний розвиток права</p>	2	2/2		10/14	1-14, 19, 21-38

¹ Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

<p>2.4. Природа принципів права</p> <p>2.5. Поняття принципів права та їх класифікація</p>					
<p><i>ТЕМА 3. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ, ПРАВОВІДНОСИНИ</i></p> <p>3.1. Поняття правового регулювання. Правове регулювання і правовий вплив</p> <p>3.2. Предмет правового регулювання</p> <p>3.3. Методи, способи і типи правового регулювання</p> <p>3.4. Поняття та основні ознаки правовідносин. Склад (структура) правовідносин</p> <p>3.5. Суб'єкти правовідносин. Поняття правосуб'єктності</p> <p>3.6. Зміст правовідносин</p> <p>3.7. Об'єкти правових відносин</p> <p>3.8. Юридичні факти та їх класифікація</p>	2/2	4		10/16	1-10, 14, 19
<p><i>ТЕМА 4. ПРАВО І ДЕРЖАВА</i></p> <p>4.1. Держава як правовий інститут</p> <p>4.2. Специфічні ознаки держави та їх зв'язок з правом</p> <p>4.3. Взаємодія держави і права та її аспекти. Сфери і способи впливу держави на право</p> <p>4.3.1. Держава і правове регулювання</p> <p>4.3.2. Державна правотворчість та формальна визначеність і загальнообов'язковість права</p> <p>4.3.3. Держава і реалізація права</p> <p>4.4. Способи впливу права на державу. Право і закон</p> <p>4.4.1. Легітимність державної влади</p>	2	4		10/16	1-10, 19

<p>4.4.2. Правове конституювання і організація державної влади</p> <p>4.4.3. Особливості взаємодії права і держави за різних форм правління та устрою</p> <p>4.4.4. Межі державного втручання у приватне життя людей (громадян) та суспільне життя і право</p> <p>4.4.5. Право і забезпечення контролю за діяльністю державної влади</p> <p>4.4.6. Право як засіб комунікації держави із своїми громадянами та іншими суб'єктами права</p> <p>4.4.7. Право і державний примус</p> <p>4.4.8. Протиріччя між правом і державою</p>					
<p><i>ТЕМА 5. НОРМАТИВНІ ЗАСАДИ ПРАВА, СИСТЕМА НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ</i></p> <p>5.1. Поняття норми права та її ознаки</p> <p>5.2. Структура норми права</p> <p>5.3. Види норм права</p> <p>5.4. Норми права і принципи права</p> <p>6.1. Вертикальна (ієрархічна) та горизонтальна (галузева) структури системи нормативно-правових актів</p>	2/2	2		10/16	1-10, 14, 19.
<p><i>ТЕМА 6. ПРАВОТВОРЕННЯ І ПРАВОТВОРЧІСТЬ (НОРМОТВОРЧІСТЬ)</i></p> <p>6.1. Правотворення та його відмінності від правотворчості</p> <p>6.2. Функції та принципи правотворчості</p>	2	4		10/16	1-10, 14, 19, 21, 37-38

6.3. Суб'єктиправотворчості 6.4. Видиправотворчості 6.5. Основністадіїправотворчості 6.6. Суд і правотворення					
<i>ТЕМА 7. РЕАЛІЗАЦІЯ І ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ ПРАВА</i> 7.1. Поняттяреалізації норм права та їїформи 7.2. Застосування норм права та йогоособливості. Ознакиправозастосовноїдіяльності 7.3. Стадіїзастосування норм права 7.4. Основнівимоги до правозастосування 7.5. Актизастосування норм права, їхвиди 7.6. Прогалини в нормативних актах та способіїхподолання. Аналогія права і аналогія закону 7.7. Юридичніколізії та способіїхподолання	2	4/2		10/16	1-10, 14, 19, 21, 37-38
<i>ТЕМА 8. ЮРИДИЧНА МОВА. ЮРИДИЧНА ТЕХНІКА НОРМОТВОРЧОСТІ, ТЕОРІЯ ЮРИДИЧНОЇ АРГУМЕНТАЦІЇ</i> 8.1. Особливостіюридичноїмови. Важливістьмови юриста для професійноїдіяльності 8.2. Вимоги, якіставляються до якостіюридичноїмови 8.3. Поняттяюридичноїфрази та їїструктурніелементи 8.4. Поняттяюридичноїтехніки. Юридичнатехніканормотворчості 8.5. Складові юридичної техніки: юридична термінологія, юридичні конструкції 8.6. Юридичні конструкції 8.7. Юридичне тлумачення 8.8. Становлення та еволюція вчення про юридичну аргументацію: від стародавніх філософських шкіл до складової загальної теорії права 8.8. Моделі (типи) юридичноїаргументації 8.9. Особливостісудовоїаргументації 8.10. Правила юридичного	4	4		20/16	1-10, 19, 22, 24, 32

дискурсу					
ТЕМА 9. НАЦІОНАЛЬНІ І МІЖНАРОДНІ ПРАВОВІ СИСТЕМИ ТА ЇХ СПІВВІДНОШЕННЯ 9.1. Міжнародні національні правові системи: спільні риси та особливості 9.2. Взаємодія міжнародних національних правових систем 9.3. Співвідношення міжнародних договорів і національного законодавства України 9.4. Значення рішень Європейського суду з прав людини для правової системи України 9.5. Вплив національного права на міжнародне право 9.6. Правова система ЄС та її співвідношення з міжнародними і національними правовими системами	2	4		10/16	1-14, 19
Разом	20/6	30/4		100/140	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
ДРН1. Застосовувати знання щодо актуальних питань правового регулювання суспільних відносин, сучасних підходів до розуміння права та правоутворення, реалізації права та механізмів правозастосування, забезпечення та	Проведення лекційних та практичних занять за відповідною тематикою.	8	Опрацювання літератури, в т.ч. наукових публікацій щодо актуальних проблем теорії права.	14

захисту прав людини на основі цілей Сталого Розвитку ООН.				
ДРН2. Розуміти сутність та основні риси права, специфіки його системи, принципів та норм права, структуру правової системи та зв'язки між її основними елементами, співставляти особливості основних правових сімей.	Проведення лекційних та практичних занять за відповідною тематикою. Застосування методу «проблемної» лекції, тематичної дискусії, евристичної бесіди, «круглого столу», «мозгової атаки», аналізу конкретних ситуацій.	8	Ознайомлення з науковими публікаціями, підготовка до тематичної, евристичної дискусії, круглого столу.	14
ДРН3. Правильно тлумачити і застосовувати норми і принципи права, сприяти реалізації прав людини та впровадженню вимог верховенства права в суспільні відносини та юридичну практику.	Проведення лекційних та практичних занять за відповідною тематикою. Застосування методу «проблемної» лекції, тематичної дискусії, евристичної бесіди, «круглого столу», «мозгової атаки», аналізу конкретних ситуацій.	6	Ознайомлення з науковими публікаціями, підготовка до тематичної, евристичної дискусії, круглого столу.	14
ДРН4. Самостійно опрацьовувати навчальну і наукову літературу, в тому числі інтернет-ресурси з питань права	Визначення комплексу актуальних питань характерних для сучасної науки у сфері альтернативного врегулювання спорів.	6	Ознайомлення з науковими публікаціями, підготовка до тематичної, евристичної дискусії, круглого столу.	14

ДРН5. Використовувати поняттєво- категоріальний апарат для вирішення правових проблем у різних сферах суспільного життя.	Вдосконалення навичок аналізу законодавства та практики проблемних питань правового регулювання у цій сфері.	6	Підбір та аналіз нормативного матеріалу, наукових публікацій та судової практики за обраним напрямком дослідження.	14
ДРН 6. Критично та системно аналізувати правові явища і застосовувати набуті знання у професійній діяльності.	Обговорення у ході практичних занять окремих проблемних аспектів характерних для сучасного стану правових відносин.	8	Формулювання власної обгрунтованої позиції з проблемних питань правового регулювання.	14
ДРН7. Прогнозувати розвиток запропонованої юридичної ситуації в різних умовах.	Вдосконалення навичок здобувачів щодо визначення напрямку дослідження, формулювання робочих гіпотез досліджуваних проблем, їх підтвердження чи спростування, а також формулювання науково обгрунтованих висновків.	8	Підготовка та публікація наукових праць за обраним напрямком дослідження.	16
Всього годин		50		100

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Практичне заняття 1. ТЕМА 1. ВСТУП. ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ПРАВОРОЗУМІННЯ.	7 балів /7%	До 2 тижня
2.	Практичне заняття 2. ПРАВОВІ ЦІННОСТІ. ПРИНЦИПИ ПРАВА	7 балів /7%	До 3 тижня
3.	Практичне заняття 3. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ, ПРАВОВІДНОСИНИ.	7 балів /7%	До 4 тижня

4.	Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	10 балів /10%	До 4 тижня
5.	Практичне заняття 4. ПРАВО І ДЕРЖАВА	7 балів /7%	До 5 тижня
6.	Практичне заняття 5. НОРМАТИВНІ ЗАСАДИ ПРАВА, СИСТЕМА НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТИВ	7 балів /7%	До 6 тижня
7.	Практичне заняття 6. ПРАВОТВОРЕННЯ І ПРАВОТВОРЧИСТЬ (НОРМОТВОРЧИСТЬ)	7 балів /7%	До 7 тижня
8.	Практичне заняття 7. РЕАЛІЗАЦІЯ І ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ ПРАВА	8 балів /8%	До 8 тижня
9.	Практичне заняття 8. ЮРИДИЧНА МОВА. ЮРИДИЧНА ТЕХНІКА НОРМОТВОРЧОСТІ, ТЕОРІЯ ЮРИДИЧНОЇ АРГУМЕНТАЦІЇ		До 9 тижня
10.	Практичне заняття 9. НАЦІОНАЛЬНІ І МІЖНАРОДНІ ПРАВОВІ СИСТЕМИ ТА ЇХ СПІВВІДНОШЕННЯ		До 10 тижня
11.	Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	10 балів /10%	До 10 тижня
12.	Іспит	30 балів /30%	За розкладом сесії

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент ²	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ³
Практичне заняття 1. ТЕМА 1. ВСТУП. ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ПРАВОРОЗУМІННЯ	< 2 бали Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	2-4 бали Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання.	4-6 бали Виконано усі вимоги завдання.	7 балів Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Практичне	< 2 бали	2-4 бали	4-6 бали	7 балів

²Зазначити компонент сумативного оцінювання

³Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

е заняття 2. <i>ПРАВОВІ ЦІННОСТ. I. ПРИНЦИПИ ПРАВА</i>	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Практичне заняття 3. <i>ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ, ПРАВОВІ ДНОСИН И</i>	< 2 бали	2-4 бали	4-6 бали	7 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	0-3 бали	3-5 балів	5-7 балів	7-10 балів
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Практичне заняття 4. ПРАВО І ДЕРЖАВА	< 2 бали	2-4 бали	4-6 бали	7 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Практичне заняття 5. НОРМАТИВНІ ЗАСАДИ ПРАВА, СИСТЕМА НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ	< 2 бали	2-4 бали	4-6 бали	7 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Практичне	< 2 бали	2-4 бали	4-6 бали	7 балів

е заняття 6. ПРАВОТВОРЕННЯ І ПРАВОТВОРЧІСТЬ (НОРМОТВОРЧІСТЬ Б)	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Практичне заняття 7. РЕАЛІЗАЦІЯ І ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ ПРАВА	< 2 бали	2-5 бали	5-7 бали	8 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Практичне заняття 8. ЮРИДИЧНА МОВА. ЮРИДИЧНА ТЕХНІКА НОРМОТВОРЧОСТІ, ТЕОРІЯ ЮРИДИЧНОЇ АРГУМЕНТАЦІЇ	< 2 бали	2-5 бали	5-7 бали	8 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Практичне заняття 9. НАЦІОНАЛЬНІ І МІЖНАРОДНІ ПРАВОВІ СИСТЕМИ ТА ЇХ СПІВВІДНОШЕННЯ	< 2 бали	2-5 бали	5-7 бали	8 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	0-3 бали	3-5 балів	5-7 балів	7-10 балів
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Іспит	0-5 балів	5-15 балів	15-27 балів	27-30 балів

	Здобувач недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, завдання виконані із значними помилками або не виконані	Здобувач недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, завдання виконані з помилками	Здобувач достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, завдання виконані	Здобувач гарно орієнтується в теоретичному матеріалі, завдання виконані
--	---	---	---	---

5.2. Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Експрес-опитування після вивчення тем 1-2,3-4, 5-7, 8-9.	Експрес-опитування після вивчення тем 1-2,3-4, 5-7, 8-9.
2	Проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем
3	Самооцінювання	Самооцінювання
4	Усний зворотний зв'язок від викладача під час занять	Усний зворотний зв'язок від викладача під час занять
5	Взаємооцінювання	Взаємооцінювання
6	Письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації, статі, тези доповідей.	Письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації, статі, тези доповідей.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Базова:

1. Загальна теорія права: Підручник / За заг. ред. М.І. Козюбри. - К.: Ваіте, 2015. - 392 с.
2. Огоззі, Раоіо. А Бізіогу оГ Еигореап Іа^ / Раоіо Огоззі ; ігапзіаіед Бу Баигепсе Ноорег. - Ізі ей. р. ст. - 2010. 220 р.
3. С8АВА УАКОА ТНЕОКУ ОР БАН№ Когт, Ёоґіс, 8узІет, Ёосігіпе & ТесЬпдіе іп БеґаІ Ргосезез, Аррепдіх оп Еигореап 82ЕЖ І8ТВАН ТАК.8тАТ А2Аро8^о1і82еп^82екКбуVкіадб^а Видарезі, 2012 376 р.
4. Загальна теорія держави і права : підручник / Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого ; за ред.: М. В. Цвік, О. В. Петришин. - Х. : Право, 2009. - 584 с.
5. Рабінович П.М. Основи загальної теорії права та держави / П.М. Рабінович. - Бородянка, 1993. - 172с.
6. Скакун О. Ф. Теориягосударства и права ^нциклопедический курс): Учебник / Ольга Федоровна Скакун. — Х.: ^спада, 2006. — 776 с.
7. Сухонос В.В. Теорія держави і права: Навчальний посібник / В.В. Сухонос. - Суми: ВТД «Університетська книга», 2005. - 536 с.
8. Рабинович П. М. Основи загальної теорії держави та права. — К., Атіка, 2001. — 78 с.
9. Скакун О. Ф. Теориягосударства и права. — Харьков, Легас, 2000.— 354 с.
10. Теорія держави і права: Навч. посіб. / За заг. ред. С. Л. Лисенкова, В. В. Копейчикова. — К.: Юрінком Інтер, 2002. —368 с.
11. Теорія та практика застосування конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: компеніум / О.В. Седюк, Ю.В. Щокін, І.Я. Яковюк та ін.; за заг. Ред О.В. Сердюка, І.В. Яковюка. - 2-ге вид., допов. - Харків : Право, 2019. - 404 с.
12. ІоЬп Адіег Сопзііііііопаі апд Адтіпізігаііуе Ба^ Огеаі Вгііаіп. Раідгауе тастііап тазіегз. 2009. 480 р.
13. Раіі Огаід, Огаіппе де Вигса ЕИ Б А ^ Техі, Сазез апд Маіегіаіз. ОхГогд Іппіуегзііі Ррезз. РіііЬ Едіііоп. 2011. 1155.
14. Суинберн Р. Существование Бога [Бірзу/агБука.ги/оІесЬпік/БоозІоуіе/зизБезІуоуапіе-Бода/](http://irpzu.orgbuca.gi/olcesbpik/boozloviye/zizbezlyouyapie-boda/)

Допоміжна:

15. Турчин Я.Б. Історія міжнародних відносин (від Стародавнього світу до початку ХХ ст.): навч. посіб. / Я.Б. Турчин, Р.Б. Демчишак, Т.І. Плазова. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. - 140 с.
16. Німецька методика права : навчальний посібник / Е. Соколов, С. Роснер, Р. Мельник. - Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. - 136 с.
17. Зуєвич Л., Вітюк Р. Представництво в судах. Огляд практики Верховного Суду. Схеми, кейси та практичні оради. - Київ: «Видавничий дім «АртЕК», 2019. - 200 с.
18. Мельник Р.С., Мосьондз С.О. Адміністративне право України (у схемах та коментарях): навч. посіб. / за ред. Р.С. Мельника. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер; Буква Закону, 2019. 344 с.
19. Юркевич О.М., Павленко Ж.О. Підготовка до складання ТЗНПК в завданнях та рішеннях: логічний підхід: Навчальний посібник. Харків: «Констраст», 2019. - 260 с.
20. Азімов Ч. Про приватне і публічне права // Право України. — 1995. — № 1. — С. 9—11.
21. Головатий С. Концептуальні витоки ідеї «верховенства права» у філософській спадщині античних мислителів // Українське право. — 2003. — № 1. — С. 17—47.

22. *Голосніченко І.* Правосвідомість і правова культура у розбудові Української держави // *Право України.* — 2005. — № 4. — С. 24—25.
23. *Дмитрієнко Ю. М.* Актуальні аспекти періодизації світового історико-правового розвитку України // *Держава і права. Юридичні і політичні науки: Зб. наук. праць.* — 2004. — Вип. 23. — С. 32—39.
24. *Євдокимов В. О.* Право як феномен соціального регулювання та його вплив на розвиток суспільства і держави // *Адвокат.* — 1997. — № 2. — С. 11—12.
25. *Журавський В. С.* Концепція гармонізації законодавства України із законодавством держав-членів ЄС // *Правова держава: Щорічник.* — 2002. — Вип. 13. — С. 131—135.
26. *Кикоть Г.* Проблема класифікації юридичних фактів у сучасній теорії права України // *Право України.* — 2003. — № 7. — С. 24—29.
27. *Козюбра М.* Євразійська або слов'янська правова сім'я: реальність чи міф // *Українське право.* — 2003. — № 1. — С. 7—16.
28. *Колодій А. М.* Права людини і громадянина: Навч. посіб. / А. М. Колодій, А. Ю. Олійник. — К.: Юрінком Інтер, 2003. — 125 с.
29. *Кондратьєв Р., Гернего О.* Принципи права та їх роль у регулюванні суспільних відносин // *Право України.* — 2000. — № 16. — С. 12—15.
30. *Кононенко О.* Правосвідомість судді і перспективи впровадження міжнародних норм у сфері прав людини в практику судового захисту // *Там само.* — 2001. — № 2. С. 17—21.
31. *Корчемна Л.* Українське право і романо-германська традиції // *Там само.* — 2004. — № 5. — С. 19—22.
32. *Костенко О.* Наукове (доктринальне) тлумачення законів та його роль у здійсненні правосуддя // *Там само.* — 2000. — № 6. С. 24—25.
33. *Кравчук В.* Громадські організації в громадянському суспільстві: теоретичні питання // *Українське право.* — 2003. — № 1. — С. 201—206.
34. *Лаврів З. М.* Прецедент у Європейському та вітчизняному праві // *Вісник господарського судочинства.* — 2004. — № 2. — С. 257—262.
35. *Онуфрієнко О.* Правові засоби як основна категорія теорії права // *Українське право.* — 2003. — № 1. — С. 90—99.
36. *Фулей Т.* Загальнолюдські (загальноцивілізаційні) принципи права: деякі теоретичні аспекти // *Там само.* — 2003. — № 7. — С. 24—29.
37. *Ющик О.* Право: у пошуках дефініції // *Там само.* — № 6. — С. 105—109.
38. *Якубовський О.* Взаємодія держави і громадянського суспільства в Україні // *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України.* — 2004. — № 1. — С. 317—321.

Інформаційні ресурси

1. [БНр://мм.топ.цоу.иа](http://mm.mtop.gov.ua) - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
2. [БЦр://^^.шіпадо.кіеу.иа](http://www.shpado.gov.ua) - Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства.
3. [БЦрУ/portal.gar'a.aoу.иа](http://www.prc.gov.ua) - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
4. [Бйр://^^.иг15i.in.иа](http://www.ig15i.in.ua) - Первий український юридический форум.
5. [БНр://^^.паи.иа](http://www.pai.ua) - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».

Рецензія на робочу програму (силабус) освітнього компонента
Актуальні проблеми теорії права

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання	+		
Література є актуальною	+		

Рецензенти:

Член проектної групи ОНП «Право»
(назва)

Ю.О. Котвяковський
(ПІБ)

(підпис)

Викладач кафедри _____
(назва)

М.Ю. Кузнецова
(посада, ПІБ)

(підпис)